

Čís. 9395.

Úmluva, jíž se kupitel nemovitosti zavázal prodávce zaplatiti za něho zemskou dávku z přírůstku hodnoty nemovitosti, není nicotnou podle § 879 obč. zák. Závazek kupitelův podléhá promlčení třicetiletému; § 27 nařízení ze dne 23. září 1920, čís. 545 sb. z. a n., nelze tu použiti.

(Rozh. ze dne 21. listopadu 1929, Rv I 307/29.)

Kupitelé zavázali se v tržové smlouvě zaplatiti prodávce dávku z přírůstku hodnoty, jež jí bude z prodeje domu předepsána zemským inspektorátem pro zemské dávky. Když byla žalobkyni dávka z přírůstku hodnoty zemským inspektorátem předepsána, domáhala se na žalované, by zaplatili za ni dávku zemskému inspektorátu. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Neprávem shledávají dovolatelé nesprávné právní posouzení věci v tom, že nižší soudy posuzovaly žalobní nárok s hlediska převzetí dluhu po rozumu § 1404 obč. zák. Jest zjištěno, že se žalovaní zavázali zaplatiti žalobkyni dávku z přírůstku hodnoty, která jí z prodeje domu bude zemským inspektorátem pro zemské dávky předepsána. Žalobkyně, které tato dávka byla předepsána, domáhá se nyní žalobou na žalované, by za ni tento její dluh zemského inspektorátu zaplatili. Tento nárok prýští z převzetí splnění po rozumu § 1404 obč. zák. a byl s toho hlediska správně posouzen. Neprávem vytýkají dovolatelé dále, že odvolací soud, nebyv si vědom významu zrušení § 887 obč. zák., uznal neprávem zjištěnou úmluvu o převzetí zaplacení dávky za žalobkyni za platnou, přes to, že tato úmluva, stavší se, jak zjištěno, před podepsáním kupní úmluvy, do ní nebyla pojata. Ustanovení § 887 obč. zák., že, byla-li o smlouvě sepsána listina, nelze přihlížeti k předstíraným ústním úmluvám, které se současně staly a s obsahem písemné smlouvy nesouhlasí anebo ji doplňují — bylo § 95 III dílčí novely k obč. zák. zrušeno. Učinily-li tudíž smluvní strany za platnosti této dílčí novely, jak jest zjištěno, vedle písemné smlouvy ústní ujednání tuto smlouvu doplňující, nevadí platnosti tohoto ústního ujednání, že do písemné smlouvy nebylo pojato. Rovněž neprávem napadají dovolatelé právní úsudek odvolacího soudu, že úmluva o převzetí dávky z přírůstku hodnoty k placení žalovanými není nicotnou podle § 879 obč. zák., pokud se týče podle § 86 popl. zák., neboť toto zákonné ustanovení tu nedopadá, poněvadž v tomto případě vedle kupní smlouvy nebyl vydán ani revers ani vedlejší listina. Zjištěná úmluva ústní sama o sobě neodporuje ani zákonnému zákazu ani dobrým mravům a není tudíž nicotnou podle § 879 obč. zák. Neprávem konečně napadají žalovaní právní názor odvolacího soudu, že žalobní nárok podle § 27 nařízení ze dne 23. září 1920 čís. 545 sb. z. a n. promlčením nezanikl, a rovněž neprávem vytýkají, že nižší

soudy přehlédly, že dávka proti žalovaným nebyla vyměřena. Neboť citované nařízení týká se promlčení dávky z přírůstku hodnoty jen proti vyměřujícímu úřadu. V projednaném sporu však nejde o nárok zemského inspektorátu na zaplacení dávky proti osobám poplatkem povinným, nýbrž o nárok žalobkyně proti žalovaným, který se zakládá na úmluvě mezi stranami ve smyslu § 1404 obč. zák. Dotyčný závazek žalovaných podléhá proto podle § 1378 obč. zák. třiceti letému promlčení, které doposud nenastalo. Odvolací soud, vyhověv žalobnímu nároku, věc po právní stránce správně posoudil.

Čís. 9396.

Vzejde-li dovolací důvod neúplnosti řízení (§ 503 čís. 2 c. ř. s.) teprve výrokem odvolacího soudu, lze tento důvod v dovolání uplatnit, ač nebyl uplatněn v odvolání.

Otázku, zda bylo v žalobě náležitě pokračováno (§ 1497 obč. zák.), lze řešiti jen případ k případu, hledíc k tomu, zda žalobce jevil trvalý nezájem o náležitý postup sporného řízení.

(Rozh. ze dne 21. listopadu 1929, Rv I 533/29.)

Žalobce, lékař, podal dne 31. března 1928 posledního dne promlčecí lhůty podle § 1486 čís. 6 obč. zák. a § 1 zák. ze dne 26. března 1925 čís. 47 sb. z. a n. žalobu o zaplacení své již před 1. dubnem 1925 dospělé pohledávky za léčení žalovaného a jeho manželky a označil žalovaného v rubru žaloby křestním jménem »Bohumil«, v obsahu žaloby však křestním jménem »Bohuslav«. Jinak byla adresa žalovaného na rubru žaloby správná. Doručení žaloby pod křestním jménem »Bohumil« nemohlo býti provedeno, na což byl právní zástupce žalobcův při prvním roku dne 16. dubna 1929 upozorněn s vyzváním, by udal do jednoho měsíce správnou adresu žalovaného. Ačkoli tato lhůta uplynula již 16. května 1929, oznámil žalobce teprve podáním došlým k soudu dne 9. června 1929, tedy po 23 dnech po lhůtě, že správné křestní jméno žalovaného jest Bohuslav a že tento skutečně bydlí pod udanou adresou. Po té byla žaloba bez závady doručena, ale byla prvním soudem po ústním jednání k námitce žalovaného zamítnuta z důvodu promlčení. První soud vycházel z úvahy, že žaloba podaná dne 31. března 1929 nesměřovala proti osobě, jež měla býti podle jména správně žalována, a že teprve podáním ze dne 9. června 1929 byl označen pravý žalovaný, ale že se to stalo až po promlčecí lhůtě. Tomuto názoru odporoval žalobce v odvolání jen z důvodu nesprávného právního posouzení věci. Odvolací soud uznal sice tento důvod za oprávněný, uváděje, že i žaloba původního znění směřovala proti témuž žalovanému, ale přes to ve věci nevyhověl odvolání, vycházeje z názoru, že žalobce nepokračoval řádně v řízení, takže promlčení nebylo podle § 1497 obč. zák. přerušeno. V dovolání uplatňoval žalobce jednak vadu odvolacího řízení (§ 503 čís. 2 c. ř. s.), protože odvolací soud nezjistil, zda tu nebyly vážné překážky při pátrání po správném jménu žalova-